

DOKUMENT. Nordmarksflickan

Nu ser Melinda Norberg framåt. Hon har påbörjat gymnasiestudier och hoppas senare kunna studera juridik. Men det förgångna är hela tiden närvarande. FOTO: HELENA KARLSSON

Melinda Norberg kort efter inläsningen på Folåsa 2007. En elvaårig flicka som rycktes upp från hemmiljön och placerades bland äldre ungdomar med missbruksproblem och kriminalitet. FOTO: LARS BAGGE

”Det känns som om hela livet är borta. Man får

→ - Jag var chockad. Under de första åtta-nio månaderna stod jag emot väldigt bra. Men sedan blev man ju precis likadan. Man piercade sig, gjorde hemmagjorda tatueringar som jag nu tagit bort. Hela atmosfären på Folåsa gick ut på att man skulle vara tuff och hävda sig mot allt.

Är du fortfarande präglad på något sätt av detta?

- Nej. Jag var det fram till 2010. Men under åren som jag var på flykt var jag så himla isolerad från allt. Jag fick mycket tid att reflektera över mina värderingar och vem jag var och vad jag ville. Jag ville få bort den där bilden av mig som publicerats på Tv3:s Efterlyst; en Folåsaplacerad tjej med piercingar som såg helt död ut i princip.

•••

Syskonens vistelse på Folåsa kommer att vara i två och ett halvt år. Socialnämnden i Filipstad lägger ut runt 8 000 kronor per dygn, så det hinner bli ungefär sju miljoner kronor. Med stöd från barnens mamma har man satt upp fyra huvudmål för behandlingen: Barnen ska inte kunna rymma. De ska gå i skolan. Pappans inflytande ska brytas. Mamman ska ges en plats i Daniels och Melindas liv.

Bortsett från en sporadisk skolgång - som i Melindas fall resulterar i en ej avslutad nionde årskurs - uppnås ingenting av detta.

I september 2007 rymmer Melinda från Folåsa för första gången. Hon är tolv år, och det får fasansfulla följder.

- Jag har fått friheten att cykla till Vikingstad som ligger ungefär två

kilometer från behandlingshemmet. Så jag tar cykeln dit och sedan pendeltåget in till Linköping. Där lägger jag mig och sover i en buske bakom centralstationen.

- Jag vet att en av killarna på den andra avdelningen ska på permission den helgen. Jag vågar inte åka hem till pappa i Nordmark, för då skulle polisen vara där och ta mig, det är liksom självklart för mig.

Hon träffar killen med permis och tillsammans kliver de på ett tåg till Malmö. Melinda är utan biljett. Men den äldre killen har ju en, och konduktören tror på henne när hon säger att hon tappat sin.

Pojkens mamma bor i ett höghus i stadsdelen Rosengård. Han presenterar Melinda som lillasyster till hans flickvän Sofia (namnet är ändrat) som också vistas på Folåsa. I bostadsområdet träffar de killens kompisar. En av dem har en kamphund som heter Ganja - ett annat ord för hasch eller marijuana. Gänget brukar röka hasch i en stuga på en av lekplatserna.

- Det är jointfimpar överallt i stugan, så det syns att det är ett sånt ställe. Ungar leker runt omkring, gungar och så. Det är helt normalt.

•••

Sista dagen (skulle det visa sig) i Malmö följer Melinda med gänget till ett omklädningsrum utanför en bastu i ett av bostadshusen. Killarna har bestämt att de ska dricka sprit. Han som har permis och en till ger sig ut för att köpa alkohol. 12-åriga Melinda lämnas kvar i omklädningsrummet tillsammans med tre

eller fyra pojkar i övre tonåren.

Det som händer där vill hon inte berätta närmare om. Det är enda gången under den fem timmar långa intervjun som Melinda har tårar i ögonen.

Några timmar senare hämtas hon av polisen. Killens mamma har berättat i telefon för personalen på Folåsa att Sofias syster befinner sig i Malmö. Personalen lägger ihop två och två och förstår att det måste handla om den förrymda Melinda. Även killarna som gjort henne illa utanför bastun har tipsat polisen. Troligtvis för att ställa sig själva i bättre dager om det skulle bli polissak av det som skett.

Men Melinda har inga planer på att göra polisanmälan.

- Dels är det så att den här flickvännen Sofia bodde på min avdelning, och hon har knivhotat en av de andra intagna. Och den andra killen som var med, det var hans kompisar som gjorde det, och han sitter på den andra avdelningen på Folåsa. Så jag visste, eller trodde, att jag skulle få ett helvete om jag anmälde.

Hon övernattar i chock på hotell Scandic i Malmö bevakad av vakter och körs dagen därpå i en väktarbil från G4S tillbaka till Folåsa.

Bara några dagar senare rymmer Melinda igen, denna gång tillsammans med Daniel. De blir borta i fyra respektive åtta månader och sover i trappuppgångar och hos bekanta på olika platser i landet. I början håller de ihop men skiljs senare och fortsätter på olika håll. Fallet uppmärksammas i riksmidia. Melinda säger till en reporter på Tvl:s Rapport att hon hellre sover i en trappuppgång än återvänder till

Folåsa. Det är också nu som syskonen en kort tid bor hos en tidigare miljöpartistisk kommunpolitiker i Stockholm. Denne funderar på att gömma barnen hos nunnorna i Alsicke kloster, och han tar hand om ett skakande brev från Melinda som publiceras i NWT i november 2007.

Barnen försvinner dock utan förvarning från miljöpartistens lägenhet innan han hinner göra något mer.

•••

För Melindas del tar rymningen slut i Norrland.

- De ungdomar jag är hos har till slut ingenstans att gömma mig. De pratar med ett jourhem som tar hand om mig. Där läser personalen tidningar - bland annat NWT - och förstår vem jag är. Jourhemmets föreståndare ringer till socialchef Kristina Steijner i Filipstad, och det slutar med att polisen kommer och hämtar mig och kör mig tillbaka till Folåsa.

Från och med nu beslutar sig syskonen för att ändra taktik. De får hela tiden höra att de är hjärntvättade av pappan och de blir nästan alltid korrigerade när de säger något positivt om uppväxtåren i Nordmark.

- När jag kommer tillbaka från rymningen så känner jag att jag måste ut från Folåsa. Jag förstår att om jag fortsätter att vilja ha kontakt med pappa så kommer det här bara att fortsätta till jag bli såpass gammal att de inte kan behålla mig längre. Så jag säger att jag inte vill träffa honom.

Taktiken lönar sig.

I april 2008 beslutar socialnämnden att pappan inte får ha någon kontakt med barnen. Melinda flyttar i december 2008 till ett familjehem i Linköping. Hon går i skolan och får en hund - en collie - som hon fortfarande har hand om.

I januari 2009 skrivs barnen slutligen ut från Folåsa och i samma veva får mamman ensam vårdnad om dem. Melinda har fyllt 14 år och är fortfarande omhändertagen och tvångsplacerad på familjehem. Hon har bara träffat mamman en enda gång sedan 2005 - vid ett kaosartat möte på Folåsa några månader tidigare. Och hon säger att hon aldrig vill se henne mer.

•••

Ett år senare, våren 2010, ser Melinda ljusare på framtiden. Hon pluggar för sitt slutbetyg i nian och hon söker in på hundgymnasiet i Forshaga.

- Jag tänker att jag kan ta med mig min hund till skolan och bo på internat tillsammans med andra ungdomar. Detta är något jag verkligen drömmer om.

I och med att Melinda flera gånger uttryckligen sagt att hon inte vill träffa pappan så har det lättats på kontaktförbudet. Det finns inte längre något hindrande LVU-beslut. Inför påskhelgen 2010 kan hon bestämma själv - och väljer att åka hem till Nordmark och återse pappan som hon inte träffat på flera år. Daniel är också där. Det blir en känslös återförening. Men efter bara tre dygn smäller det till igen.

- En socialsekreterare från Filip-

NWT den 16/11 2007

”Fattar ni inte, det är mig det handlar om”

Detta har hänt

2007

Våren: Familjerätten i Linköping utreder placeringen på Folåsa och går på barnens linje. Utredaren anmäler fallet till länsstyrelsen.

September: Melinda rymmer

från Folåsa och grips tre dagar senare i Rosengård, Malmö.

September: Syskonen rymmer. Melinda är borta till den 23 januari 2008, Daniel till den 9 april 2008.

2008

Januari: Melinda byter taktik och säger att hon inte längre vill ha kontakt med pappan.

April/maj: Beslut om att pappan inte får ha någon

kontakt med barnen.

Juni: JO konstaterar att Nordmarksbarnen utsattes för olaga frihetsberövande två år tidigare i Hjortkvarn, men socialnämnden slipper åtal.

December: Melinda flyttas till familjehem i Linköping.

2009

Januari: Barnen skrivs ut från Folåsa

9 januari: Mamman får ensam vårdnad om barnen.

2010

Våren: Melinda söker till hundgymnasiet i Forshaga.

27 mars: Melinda åker hem till Nordmark för att fira påsk med pappan och Daniel.